

*
Megjelen minden kedden

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt 50 kr.
Fél évre 2 frt 30 kr.
Negyed évre 1 frt 20 kt.
Egyes szám 10 kr.

*

HONTI LAPOK

Felelős szerkesztő: HALÁSZ FERENC.

*
Szerkesztőség és
kiadóhivatal
I P O L Y S Á G.

Hivatalos és magánhirdetések mérsékelt árszabás szerint.

*

⊙ Ipolyság, 1898. május 10. ⊙

Hirlapirói kamarák.

— május 9.

Évek óta vajudik a mozgalom és ölt kisebb-nagyobb arányokat, mely odairányul, hogy a sajtó szintje és a sajtó munkásainak helyzete emelkedjék a nagy hivatásteljesítés által kiérdemelt polera. Igaz (és talán szerénytelenség, hogy ezt önmagunkról kijelentjük) legkevesebbet a sajtó napszámosságainak sorsával foglalkoztunk, tehát nem magunkkal, kik a lapokat írjuk és csináljuk, a kik a közvéleményt gondolatokba és gondolatokból ólombetükbe öntetjük, hanem a sajtónak, a közélet tükrét mutató hirlapirodalomnak egész népünkre és nemzeti életünkre nézve fontos érdekeit hangoztattuk és csak e célok szolgálása hozta létre az országos hirlapirói szövetséget is.

De a sajtónak ez helyes irányu szövetekezés nem elég. Létesíteni, alakítani kell egy oly intézményt, mely nem csak társulati eszméket propagál, nem csak a hirlapirodalom munkásainak, egyéneinek szolgál, hanem a mely intézmény vezeti a sajtót, képes a vezetésre, és egyuttal örökös a sajtó joga-

inak és a hirlapiró hivatásának épségben tartására, másrészt a sajtó kötelességeit, a hirlapirói kötelességtudást és tisztességet feltétlenül megkivánná. Védné az eszmét, a sajtó szabad eszméjét, védné a szabad eszme munkását, másrészt utját állaná a sajtóban való konkolyhintésnek és a konkolyhintők gyalázatos munkájának. És mert ezt a védő és ellenőrző intézményt mi a magunk soraiból alakítanók meg, a sajtó is megkapná a maga autonómiáját. Ez az autonómia pedig nem lehet más, mint a mielőbb megalakítandó hirlapirói kamara.

Igen, a magunk ügyében, ha röviden is, de közvéleményt akarva teremteni e kérdésben, fel kellett szólalnunk. — Mielőbb megalakítjuk a hirlapirók kamaráját az ügyvédi kamarák mintájára és ezeknél még szélesebb és szigorubb alapon, annál előbb és annál gyökeresebben vetünk véget úgy a sajtó visszaéléseinek, mint a sajtó ellen elkövetett visszaéléseknek.

Mi most a kötelessége a magyar sajtónak? Az igazmondás, mely nem tér el sem jobbra, sem balra mert utja mindig egyenes. Az

egyéni becsületet pedig alapos ok nélkül a sajtónak megbántani, kikezdeni, vagy csak érinteni sem szabad.

De sokkal nagyobb kötelességei vannak a sajtónak: éleszteni kell a közszellemet, élénkségben, hullámzásban, munkában tartani a társadalmi életet, ellenőrizni a közéletet, megakadályozni annak stagnálását vagy rómítását, bátorítani a középosztályt és az alsóbb osztályt, hazafiságra, kitartásra inteni a népet, hogy a szocializmus, a kozmopolitizmus, a vallástalanság romboló eszméit ne szívassák vérükbe, ez a mi célunk, ez a sajtó hivatása.

De ide emberek kellenek. E hivatás egész férfiakat követel. Férfiakat, kik képzettségükön kívül tetterővel és megvesztegethetlen hirlapirói becsületérzéssel bírnak. És csak ilyen emberek lehetnek ma már a sajtó munkásai.

Legfőképpen ezért kell a hirlapirói kamara. Ez őrizné ellen, kik jönnek, kik vállalkoznak a hirlapirás munkájára, hogyan teljesítik ezt a munkát és ezek ellenőriztetése megtisztíthatná magát a sajtót.

Elaludt a zsarnok.

Elaludt a zsarnok,
A mi kicsi lánvunk,
Suttogva beszélünk,
Lábujjhegyen járunk:
Alig merünk hosszabb
Lélekzetet venni.
Hogy az édes alvót
Ne zavarja semmi.

Nézném, hogyan alszik,
De tilt a mamája . . .
Nem szabad hosszasan
Még nézni se rája;
A tekintetemtől
Jaj, hátha fölébred?
Hogy vennék magamra
Ekkora nagy vétket?

Beszélnék, — nem szabad,
Járnék, — le kell ülnöm;
Egy ajtón jöhetnék,
S hármon kell kerülnöm;
Ur volnék a háznál,
De az uraságom
Nagyon megkopott már
Ennyi zsarnokságon.

Meddig türom én még
E rabszolgaságot?
A fejemre nőnek,
Ha talpra nem állok;
Szabadság! — kiáltnám,
De mozdul a zsarnok,
S én bizony ijedten
Elreitem a kardot.

Vége van itt minden
Férfi-büszkeségnek . . .
Nem is bánom én már,
Akármit beszélnek:
Ringatom a bölcsőt,
Csak ringatom lágyan,
S lám, e munkában is
Mennyi boldogság van!

Baba a bölcsőben
Mosolyogva ébred . . .
Minek itt szabadság?
Oh, balga kísérlet!
— Édes remegéssel
A karomba zárom:
Én kicsi zsarnokom,
Én nagy boldogságom! . . .

Sajó Sándor.

Sajó Sándor.

(Fiatalszível, írta Sajó Sándor — Budapest 1898.
Ára 1 frt 20 kr.)

Valóságos kis irodalmi kőlié ez a kötet, mely Sajó Sándortól, a Jászberényben tanárkodó, de gyökereivel ide, hozzánkvaló költő tollából megjelent.

Valódi gyönyörűség volt átolvasni könyvét, és kilesni, megismerni lelkét, egyéniségének egész reliefjét.

Nem égigérő, sőt nem is külön egyéniség, de valódi poéta lélek, kinek megvan az intuitív látásai. Önálló tehetség, a kinek a lába nyoma meglátszik ott is, ahol azt hinné az ember, hogy kitaposott uton halad.

Érző gyöngéd szív, átlátszó meleg lélek, ki szerencsésen, gyors, izzadság nélkül való munkában kristályosítja meg a lelkében kavargó gondolatokat. Világosan tisztán, plasztikusan ír, formája bájos és választékos és minden különösebb gond és fáradság nélkül simul odaadón a tartalomhoz. Alig van darabja, a mely a művészi forma pántjait kifeszítené és alig van gondolata, ötlete, mely a kötött forma vállfűzőjében kényelmetlenül érezné magát. Sajó Sándor szelid, ábrándos, álmodó

A tisztességes sajtónak ezért kell sürgetni a hirlapírói kamarát. Az országos szövetségünk már fennáll és izmosodik. Izmosítsa meg életképes sajtónkat a felállítandó hirlapírói kamara! Erre az autonómiára szükségünk van és ezért életbe is kell lép-tetnünk.

Ipolyság, 1898. május 9.

Pénzügyigazgatóságunk. Ipolyság város képviselőtestülete e hó 2-án képviselőtestületi gyűlést tartott a pénzügyigazgatóság dolgában.

Schiller Antal kir. tanácsos képviselőtestületi tag írásban is megokolt következő indítványt tette:

mondja ki a közgyűlés, hogy az Ipolyságon felállítandó pénzügyigazgatóság, — esetleg a meglévő pénzügyőrség hivatalos helyiségeinek elhelyezésére szolgáló épületet hajlandó felépíteni; indítványozza továbbá, hogy ezen közgyűlési határozat a vármegye alispánjának átadassék, hogy annak alapján a tárgyalásokat a nagyméltóságú pénzügyi kormánynál tovább közvetíthesse.

A közgyűlés egyhangulag hozta meg a következő határozatot:

Ipolyság község hajlandó az Ipolyságon felállítandó pénzügyigazgatóság s ha kívántatnék, a meglévő pénzügyőrség hivatalos helyiségeinek elhelyezésére szolgáló épületet felépíteni s az építés módjait iránt a nagyméltóságú pénzügyi kormánnyal tárgyalásokat folytatni, mely tárgyalások folytatására a nagyközség Hontvármegye alispánját meghatalmazza és felkéri, végleges határozatát azonban a nagyközség az 1886. évi XXII. tc. 110. §. értelmében akkorra tartja fel, midőn az épület minősége a szükségesnek mutatókozó helyiségek mennyisége és ennek ellenértéke gyanánt nyújtandó bérösszeg iránt az illetékes hatóságoktól megfelelő tájékozást nyerend

lőlek, az erős megrázó szenvedelmek távol esnek egyéniségétől. Lantján nem süvölt föl a lázadó hang, nem sikolt fel a világfájdalom, így versemek. architektúrája is hajlékony, egyenletes, nyugodt. Versei udék, igazak, bennük a tiszta dalhang dominál.

Könyvének első fejezete *Első hevülés* címet visel. Ebben első szerelmét írja le a költő. Az álmodó emberek zárkózott sóvárgásával szeret.

Szubtilis vallomása egy mélyen érző kedélynek ez a vers:

Üres szavaknak, cifra bókknak
Varázsa nincs előttem:
Szótlan imádom, büszke szívvel,
Kit álmaimba szóltam.

Szerelmes szívnek egy tekintet
Elég a vallomásra:
De a ki a vágyam meg nem érti,
Fájdalmimat se lássa.

De az ideálban az érzékboldogató aszszony is megkísérti és kitör belőle az izzó erőszakos szenvedély is, midőn egy helyen így ír:

Kebeledre, karjaidba
Hajt a vágy, a szenvedély;
Vesztett harcos lett szívemben
A becsület, az erény.

Czibulya László alispán, kinek a közgyűlés eddig ez ügyben tett fáradozásáért köszönetet szavazott, e határozat alapján mihamar megindítja a miniszteriummal a tárgyalásokat, és így hisszük, hogy ez a nagyfontosságú közkérdés rövid idő alatt megoldást nyer.

A hétről.

— május 9.

— Vasutunk bejárása. Az ipolyság—korpornai vasut közgazgatási bejárása ma veszi kezdetét. E cselekménynél Barthos Andor dr. miniszteri titkár vezetése alatt hivatalos részt vesznek Kádár Kálmán műszaki tanácsos, a kulturmérnökség, a hadsereg, a vasuti forgalmi igazgatóság egy kiküldöttje, továbbá hatóságunk részéről Czibulya László alispán, Marek Károly központi főszolgabíró és Bakó István kir. főmérnök államépítészeti hivatalunk főnöke. A bizottság e hó 13-án Korponán fejezi be a közgazgatási bejárást.

— Rózsás rovat. Krafszky Ferenc bozói főkapitányi erdőgondnok e hó 3-án kötött házassági frigyét Ács Anna kisaszonnyal Kis-Apátiban.

— Bizottsági ülések. Megyénk közgazgatási bizottsága e hó 4-én Horváth Béla főispán elnöklété alatt rendes havi ülését tartotta. Ugyan e napon ült össze megyénk állandó választmánya és gyámügyi főlebbviteli választmánya.

— Új anyakönyvesek. A belügyi m. kir. miniszter a csábi anyakönyvi kerületbe Szokolai Antal járási irnokot, a doméni anyakönyvi kerületbe Huszár Antal dr. köröröst, a szentantali kerületbe Suszta János jegyzői irnokot, a szobi anyakönyvi kerületbe Koncsiczky Ferenc segédjegyzőt helyettes anyakönyvesekké nevezte ki.

— Kádár Kálmán vámosmikolai ügyvédet a zalabai ref. olvasókör e hó 5-én tartott rendes közgyűlésén díszelnökké választotta meg. A díszokmányt

Melyben elkárhozom véled,
Üdvösség a pillanat,
Ó halgass izzó szavamra:
Kell, hogy bírjalak!

A szépen megindult viszony felbomlik. De a szakadás nem megy a szíve közepén keresztül, nem okoz lelki megroppanást, csak csendes melankóliával keserűsködik fölötte:

Ha nevedet itt-ott szóba hozzák,
Mutatom, hogy semmi közöm hozzád:
Beszélgetek egykedvűn mosolyogva,
Mintha sosem szerettelek volna.

De a szívem mégis mintha fájna,
Mintha égne rég kihamvadt lángja,
Tépett huron fájó ének zendül,
Csalfaságról, hűtlen szerelemtől...

Majd egy más helyen:

Itt e zajban im újra látlak;
Te is, mint én olyan halavány vagy,
Neked is fáj, tudj az Isten hogy mi,
Oly jó volna valahol zokogni...

Ne tekints rám vádoló szemekkel,
O az a mult miattad veszett el;
Panaszos bu sir a hegedűben,
Nem én, nem én, te voltál a hűtlen!

A feledni nem tudó költő azután Indiába vágyik, szerelme még egy végsőt lobban, midőn így ír:

vasárnap egy küldöttség kézbesítette a megválasztottnak.

— Helyettes postakiadónő. A budapesti kir. posta és távirdaigazgatóság Ezer Etelka postakiadónőt posta és távirda hivatalunkhoz helyettes szolgálatra rendelte ki.

— Vörös kakas. Honton e hó 7-én garázdálkodott a vörös kakas. Összesen 7 ház hamvadt el

— Nigrovich öngyilkossága.

Nigrovich Bertalan nyugalmazott főszolgabíró és állami anyakönyves e hó 4-én megmérgezte magát. Előtte való este még egy vig társaságban lórumozott. Másnap reggel a gyorsvonattal Budapestre utazott. A vonatkozásban erős kokain, némelyek szerint szublimát oldatot ivott, s mikor a vonat megállt a nyugati pályaudvarban, kiszálláskor eszmélet nélkül összerogyott. A vasuti személyzet a mentőket hívta segítségre. Orvosi élesztgetésre nagy nehezen magához tért. Kérdésükre elmondta, hogy kiesoda, és hogy kinos betegsége (nyelvrákja volt) tette őt életunttá. Azután ismét visszaesett eszméletlen állapotába, úgy, hogy a mentők kórházba szállították. Az erős töményoldat teljesen összemarta belső szerveit. Rettenetes kínok közt vonaglott másnap hajnalig, míg végre nehéz kioldás közt kiszendvedett.

— Nigrovich Bertalan érdemes tisztviselője volt megyénknek. A hetvenes években központi esküdt volt, később terényi szolgabíró lett, honnét 1880-ban ment Szobra főszolgabírónak, a hol a járás közmegelegedésére működött 1895. évig, mikor az akkori viszonyok kényszere alatt a még ép, munkaképes embernek nyugdíjba kellett mennie. Dorék patriarkális öreg ur volt, mindenki szerette, és egy nagy körnek volt népszerű Bera bácsija. Halála hírért részvételt fogadta mindenki. Teljes tudatában volt kinos betegségének és többször ejtett el célzást arról, hogy egyszer véget szakít szenvedéseinek. Halála hírére a megyei székházon felhuzták a gyászlobogót, és a tisztikar gyászjelentést adott ki. Holttestét a törvényszéki

Hiába minden, egyedül megyek,
Hírnév, dicsőség, mind nem kell neked;
Tűzhely, mely kisedd fényet hinti rád,
Több teneked, mint az egész világ.

Ó én szerelmem, a nagy ég veled!
Adjon családot, boldog tűzhelyet,
Mert én nekem, bár szívem vére foly,
Világom van csak, — tűzhelyem sehol!

Ezzel végződik az első ciklus.

A második ciklus *Változatok* címet visel, mely címének megfelelően változatos dolgokat tartalmaz. Ez a kiforrás ideje és a költő életében átmeneti korszakot képez.

Dalol elvétve a szerelemtől is, de állandó szerelme nincs. Pompázó képkeket ír a természet szépségeiről. Meghatóan csendül meg lantján az apa és anyakultusz, megihletti a haza a szabadság eszméje, két értékes darab az *Ezer év* a milénium és az *Ötven év* a szabadság jubileum emlékére, mely lapunkban látott napvilágot. Találunk benne néhány szépen fordított Heine verset. Ez a düsseldorf halovány poéta úgy látszik neki is kedveltje, hatása meglátszik néhány csipős epigrammszerű versén, különösen a *Porsze mek* (64. lap) című versikékben. Ime egy pompás szemelvény:

orvostani intézetben felboncolták, azután számos barátja és tisztelője részvéte mellett helyezték el örökké tartó pihenésre. Temetésén a központot *Sántha Béla* főjegyző és *Marek Károly* fűszolgabíró képviselték.

— **Szabados Bélát** jeles zeneszerzőnket, az orsz. m. kir. zeneakadémia rendkívüli tanárát a kultuszminiszter a zongora-melléktanszak rendes tanárává nevezte ki.

— **Az egyház köréből.** *Gonda Béla* házasnényei esperesplebánost a hercegprímás *Nagy-Orosziba* az ottani kitűnő javadalmazásu plebániára adminisztrátorrá nevezte ki és ez állást végleg is vele fogják betölteni. *Gonda Béla* távozását méltán sajnálhatjuk, mert művelt, hivatása magaslatán álló papot veszít megyénk klérusa benne. Helyébe Házasnényére adminisztrátorrá *Buchta Józsefet* Nagy-Orosziból nevezték ki.

— **Színházi műsor.** Színházunk e heti műsorát a jobbnál jobb darabok meritik ki. Ma kedden kerül színre a *Primadonna* kitűnő énekes bohózat, telve a legkacagtatóbb bohóságokkal. Holnap *szerdán* egy bájos muzsikájú operettet a *Madarászt* adják. Csütörtökön a *Pont-Biquet család* klasszikus vigjáték kínál nagy élvezetet. *Szombaton* kerül színre a szenzációs *Trilby* mely izgató, érdekfeszítő darabra a figyelmet külön felhívni fölösleges. Vasárnap egy pompás népszínmű a *Geleji kis király* jön.

— **Üngyilkos sikkasztó.** A budapesti főpostán a postai megbizások osztályában a múlt hó végén *Tóth Dezső* fiatal postatiszt elcsikkasztott egy husz forintot értékű, beváltás végett küldött nyolcad sorsjegyet. A husz forintot elsején akarta a pénztárba visszatenni, de időközben rovancsolás volt s a sikkasztásnak nyomára jöttek. *Tóth Dezső* erre lemondott állásáról, de lemondását az igazgatóság nem fogadta el. E miatt azután annyira elkeseredett, hogy *Nagymaroson*

A keservét a világnak!
A kisasszony csupa bánat!
Szeme könnyez, feje szédül,
Mindenáron halni készül.

Eltűnődik, felsóhajtva:
Be nagy teher élni, lenni!
Szóval minden azt mutatja,
Szeretne már — férjhez menni.

Lujza könyve a kötet harmadik ciklusa. Futó szerelmi döréseiből kiábrándulva lelke minden tapadó szerelmével csüng a feleségén, kiről gyöngéd idilli megindulással ír a *Dalok a fészekből* cím alatt. Ezeket a fincman kifejezett gondosan kicsiszolt verseket olvasóink lapunkból ismerik.

Legbecesebb darabjainak tartom azonban a bubányi gyermekeiről írt szívbe-markoló verseit. Szépen fogó tolla legszínesebb ötleteit ide tartogatta. Minden sorát irigylendő gonddal és szeretettel írta meg, tollába szinte belenyulnak a szerető szíve, szerető lelke tapadó idegszájai.

Szépen megcizellált kerek kis darab *Lucika* (160. l.) *Éjszaka van* . . . (162. l.) melyek lapunkban is megjelentek.

Vagy milyen édes ötletre hegyeződik ki ez a bájos apróság: (166. l.)

beleugrott a Dunába. Holttestét Promontoron fogták ki s már el is temették.

— **Az új kórház.** Az új kórház tervei leérkeztek a miniszteriumból, legközelebb már kiírják a pályázatot. A terveket legközelebb bővebben ismer-tetjük.

— **Kiadó bolthelyiség.** *Ipolyságon* a piacra, a nagyszálló épületében a város legforgalmasabb pontján egy bolt, szoba és raktárhelyiség átványfelszereléssel f. évi augusztus 1-től kezdve kiadó. Az átványfelszerelés esetleg külön is eladó. Bővebb felvilágosítást a tulajdonos *Holczler Ignác* ad.

Színház.

Havy Lajos színtársulata vasárnap kezdte meg előadásait a városház nagy termében *Géczy István Ördög mátkája* című népszínművével.

A társulat új akvizíciói közül figyelemreméltó értékű *Balogh Árpád*, ki *Pál Miklós* ban járatos, rutinos színésznek mutatkozott be. A főszerepet *B. Szűcs Margit* játszotta csupa bájjal, csupa természetességgel, az énekrészeket nem erős, de tiszta, csengő hangon adta vissza. Különösen megtapsolták *Heltayval* produkált pompás kettősét.

Havy Lajos tavál óta hivatott, dolgához értő színész nivójára emelkedett és hatásosan adta a féltékeny apát. — Nagy dicsérettel kell kiemelnünk a szorgalmas, ambiciózus *Heltay* párt. Nagy öntudatossággal, alakító biztossággal adják szerepeiket, és nem szorulnak sugóra. Oszlopos erői a társulatnak. *Heltayné Anna* szerepében szépen kifejezte a szerepére szabott lázas drámai lelki evolúciókat. *Heltay* a *Hirös Firtos Están* jóízű alakját sok humorral fűszerezte.

A szerelmes *Baricát Püspöki Rózsika* adta, ki szép külsejében, de szépen bontakozó tehetségében is gyorsan fejlődik. Tegnap hétfőn *Kazaliczky Garasos alispán* kedves pajkos ötletekkel és hely-

Bandi gyerek . . . ő most a mi álmunk,
Szívet-lelket betöltő világunk;
Itt is, ott is csak ő kerül szóba,
Óh, de mennyit nem beszélünk róla!

Pedig lehet, hogy az ég áldása
Okot ad majd a — csodálkozásra;
A jó Isten ha úgy leli kedvét,
Bandi gyerek — leány is lehet még . . .

Mily szép ötletei, mily csillogó nyelvbéli szépségei vannak az *Elaludt a zsarnok* címűnek, mely mai tárcánk élet díszíti.

Lehetetlen egész terjedelmében ide nem iktatni, olvasóink gyönyörűségére a kötet legutolsó darabját. Ime:

Foly a világ sorja
Ugy, ahogy lehet . . .
Egy csöppet se hat meg,
Nem biz engemet.

— Baba az ölemben
Hosszan gögicsél:
Azt szeretném tudni,
Vajjon mit beszél?

Mi hír a világban,
El se mond nekem:
Nem tűnődöm én most
Kicsiségeken . . .

zetekkel kispékelt vigjátéka került színre kerek, összevágó előadásban. *Havy Lajos* a címszerepet jellemzetesen dolgozta ki és adta elő. *Unokahuga*, *Bözsike* szerepét *Heltayné* adta illő mértéktartással, érzelmes helyeit oly szépen színezte ki, hogy nincs helye semmi kritikusi zsémbnek. — *Aranka* szerepében *Daczó Vilma* elegáns jelenségnek bizonyult, de játéka kissé szintelen és hüvös. *Géza* a parlamenti koturnusban mozgó képviselő szerepét *Jámbory* adta helyes felfogással. A két kérő, *Baráth* és *Bögöméri* szerepét *Balogh Árpád* és *Heltay* adták, különösen utóbbi sok humorral. *Rosta Vendel*, egy higvelejű kir. tanácsos szerepét *Püspöky* bácsi ruházta fel sok találó vonással.

Sáska Ilona a ravasz praktikás tanácsosné szerepében sok haladást áruolt el. A kis bakfis *Birike* szerepét *Püspöki Rózsika* adta hamisítatlan bájjal és természetességgel. *Darócziné* egy bőbeszédű jószívű asszony szerepében nyílt színen is kapott tapsot. *Irsai* nem bírta el *Kenderesi* orvos szerepét, száraz kezelésében e szép szerep szertefolyt. Vele szemben azonban több a jóakarát, mint a gáncs, mert még kezdő színész.

A pompás darab jóízű szellemességéin félig telt ház töltötte kacagó kedvét.

A két bemutató előadással a tavál óta erőben is meggyarapodott társulat előnyösen mutatkozott be. Mint a műsor is mutatja a legbecesebb újdonságokkal igyekeznek eltalálni közönségünk kényes kedvét és izlését, és bőségesen rászolgálni annak jóakaratu támogatására, annak reményében hogy tartózkodó magatartásából felenged. Mert a publikum további közönbössége csakugyan érthetetlen és hozzá méltatlan volna.

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító társaság (*Assicurazioni Generali*) f. é. április hó 12-én tartott 66-ik közgyűlésén terjesztettek be

— Aggódó örömmel
Arra gondolok,
Hogy bizony a fogzás
Roppant nagy dolog.

De ha éppen hír kell,
Hát én mondhatok
Hírt, világra szólót,
Dicsőt és nagyot;

Ezt az egyet hallgasd,
Mindig, mindig ezt:
A mi kis lányunk már
Lépegetni kezd . . .

Sajó Sándor szép pályája e könyvvel nincs lezárva. Bár ha mint vidéki ember a fővárosi írói körök kölesönös hírnéviszontbiztosítása hián egyhamar országos költővé nem kotizálja is magát és arcképe még az újságokban meg sem jelent, ez az első szárnybontása költőink közt már is előkelő rangsorba emeli.

Olvasói közt bizonyára legjobban fog esni neki szülőföldje szűkebb, intimebb körének elismerése. Ez az elismerés egy szeretetbeli adósság, rójuk le iránta. Aki lerója, *Sajó Sándort* is, de önmagát is becsüli meg.

HALÁSZ FERENC.

az 1897. évi mérlegek. Az előttünk fekvő évi jelentésből látjuk, hogy az 1897. december 31-én érvényben volt *életbiztosítási tőke összegek* 410.815.677 korona 60 fillért tetten ki és az év folyamán bevett díjak 17.282.135 korona 40 fillérre rúgtak. Az *életbiztosítási osztály díjtartaléka* 8.225.896 korona 36 fillérrel 106.055.417 korona 10 fillérre emelkedett.

A *tűz és szálltmány biztosítási ágakban* a díj és illeték bevétel 26.059.779 korona 92 fillér volt. miből 11.054.256 korona 32 fillér viszontbiztosításra fordítottatott úgy, hogy a tisztadíjbevétel 15.005.523 korona 60 fillérre rúgott. mely összegből 12.079.205 korona 16 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten a jövő évre vittetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 68.189.768 korona 38 fillért tesznek ki.

Károkkért a társaság 1897-ben 24.466.461 korona 76 fillért folyosított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 606.962.236 korona 46 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből *házánkra* 113.406.607 korona 41 fillér esik, mely összeget a társaság 170.141 káresetben fizetett ki.

A *nyereség tartalékok* közül, mely összesen 14.769.224 korona 48 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők; az alapszabályszerinti *nyereség tartalék* mely 5.250.000 koronát tesz ki, az *értékpapírok árjolyamíngadozására* alakított tartalék, mely az 1.560.000 korona *külön tartalék*, ugy szintén az évi nyereségből kihasított 44.315 korona 04 fillérrel 9.359.224 korona 48 fillérre emeltetett fel úgy, hogy az most az 1897. évi december 31-én meglevő értékpapírok értékének épen 10 %-ának felel meg. továbbá fel- emlitendő még az 160000 koronára rúgó *kétes követelések tartaléka*. — Ezekon kívül fennáll még egy 4000000 koronát ki-

tevő *külön alap*, melynek az a rendeltetése hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangu értékekben vannak elhelyezve az idei átutalások folytán 132.348.020 korona 60 fillérről 143.645.142 korona 28 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 23.510.126 korona 14 fillér
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 12.499.795 korona 64 fillér
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 568.842 korona 06 fillér
4. Értékpapírok 94.373.963 korona 44 fillér
5. Tárca váltók 811.139 korona 70 fillér

6. A részvényesek biztosított adóslevelei 7.350.000 korona

7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések 4.165.607 korona

26 fillér

8. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 365.668 korona 04 fillér.

Összesen 143.645.142 korona 28 fillér. Ezen értékekből több mint 36 millió korona magyar értékekre esik.

A szerkesztő levelezései.

— *M. Mihály Korpona*. A kívánt példányokat elküldtük. Az ígért cikket várjuk.

Ezen sorsjáték 6 osztályra osztott összgyereménye a következő:

nyeremény	korona	nyeremény	korona
1 jutalom	á 600,000	1	á 25,000
1	" 400,000	7	" 20,000
1	" 200,000	3	" 15,000
2	" 100,000	31	" 10,000
1	" 90,000	67	" 5000
1	" 80,000	3	" 3000
1	" 70,000	432	" 2000
2	" 60,000	763	" 1000
1	" 40,000	1238	" 500
5	" 30,000	90	" 300

31700 nyeremény á 200 kor. 3900 nyeremény á 170 kor. 4900 nyeremény á 130 kor. 50 nyeremény á 100 kor. 3900 nyeremény á 80 kor. 3900 nyeremény á 40 kor. összesen

50,000 nyeremény
13.160,000 korona összegben.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény.

BIHARI EDE

m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusító helye.

Elküldök utánvétellel vagy a betétösszeg előleges beküldése ellen (postautalvánnyal vagy ajánlott levélben)

I. osztályu eredeti sorsjegyet
egy egész egy fél egy negyed egy nyolcad
6.— frt 3.— frt 1.50 frt —.75 kr.

A hivatalos terv minden megrendelőnek ingyen mellékeltek. A huzásjegyzéket mindjárt a huzás után felszólítás nélkül beküldöm.

Megrendeléseket kérem minél előbb a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusítóknak **BIHARI EDE BUDAPEST** Kerepesi-ut 20 beküldeni.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

4-4 **EGY MILLIÓ KORONA.**

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalma-kazalozók, továbbá járgány-cseplőgépek, here-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők.

"COLUMBIA-DRILL" A világ legnagyobb LOCOMOBIL- ÉS GŐZCSEPLŐGÉP-GYÁRA.

legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répvágók, kukoricezamorzsolók, darálók, őrítő-malmok, egytemes aczélekék, két- és háromvasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek

WALLA JÓZSEF
mozaik- és cementáru-gyára
építési anyagok raktára
BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 13.

Vállalkozik:

- Gránit-terazzo,
- Betonirozások,
- Medencék,
- Csatornázások,
- Szökőkutak,
- Jászolok,
- Cement-vizelők,
- Cement-lapok és Mozaik-lapokkall kövezések elkészítésére,
- Fayence-lapokkall falburkolások stb.

Raktárt tart:

- Keromit-lapok,
- Kelheimi lapok,
- Mozaik-lapok mettlachi módra,
- Terracotta-árul,
- Aszfalt tető-lemez,
- Tűzálló téglák,
- Kőagyag-csővek,
- Kémény toldalékok kőagyagból stb.

Gyáriraktára a Gartenau Portland cement vizálló-mész-gyárnak.

Mennyezet nád-szövet-raktár (Stuccatur-Rohrgewebe)

SZIVATTYUKAT házi, ipari mezőgazdasági és egyéb nyilvános célokra kéz, járgány és erőhajtásra
TÜZFECSKENDŐKET városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak

harangokat és harangállványokat templomok, iskolák stb. részére.

Büszmentesen működő pócegdör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sarkaparókat készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU és GÉPGYÁR
 RÉSZV. TÁRSASÁG (ezelőtt **WALSER FERENC**)
 BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCIUT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Ifj. Kotzó Pál

Budapest,

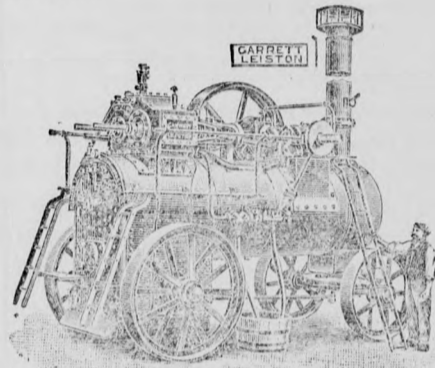
V. kerület Lipót-körut 18. szám.

A t. e. vevőközönségnek szives tudomására hozza, hogy nagyobb kényelmükre irodáját

V. ker., Lipót-körut 18. sz.

(Vigszínház mellett, a nyugoti pályaudvar, Margithid közelébe helyezte át.

Fentartotta azonban a VIII. ker., Szentkirályi-utca 49. sz. műhelyt és az V. ker., Lipót-körut 8-10. sz. alatti raktárhelyiségeit.

A közönségnek további pártfogását kérve — ajánlja Garrett legújabb szerkezetű *compound gőzmozgonyait, félstabil és stabil alakban*, a melyek 40% tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négyszer fordítható acél dobsinekekkel, toldást nem igénylő szalmarázókkal a nagy szita felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lovas eséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecsavágókat, repavágókat és minden más gazdasági gépeket.

Vidéken lakó szolid ügynökök kerestetnek. 3-6

Árverési hirdetmény.

Az esztergomi főkáptalan szebellébi és németi-i birtokán gyakorolható

vadászati jog

f. évi augusztus 1-től számítandó három egymás után következő évre, zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverés útján ez évi május hó 26-án d. e. 10 órakor a szebellébi tiszti lak hivatalos helyiségében bérbe fog adatni.

A bérleti feltételek a szebellébi uradalmi tisztségnél a hivatalos órák alatt betekintheők.

Szebelléb, 1898. április 25.

Az uradalmi tisztség.

Legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona.

Az összes 50.000 nyeresemény jegyzéke.

A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	50000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

melyek 6 húzásban sorsoltatnak ki.

A második nagy magy. kir. osztály-sorsjáték nemsokára ismét megkezdődik és újból

50,000 jut **100,000**

pénznyeresemény eredeti sorsjegyre tehát az oldalt levő jegyzék szerint a sorsjegyek fele nyereseménnyel huzatik és a nyerési esély igen nagy.

Összesen tizenhárom millió 160.000 korona kerül biztos döntésre. A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben **egy millió korona.**

Minel előbbi megrendelésnél 1-ső osztályu eredeti sorsjegyeket a tervszerinti eredeti áron és pedig

egy egész 1-ső osztályu sorsjegy frt 6.—
 fél " " " " " 3.—
 negyed " " " " " 1.50
 nyolcad " " " " " .75

utánvételt, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldünk szét. Hivatalos jegyzéket minden húzás után megküldjük, hivatalos tervezetek díjtalanul rendelkezésre állanak. A húzások nyilvánosan történnek a magy. kir. kormány felügyelete alatt.

Az 1. osztály nyereseményhúzása május hó 11 és 12 én lesz és kérjük b. megrendelését legkésőbb

május hó 11-ig (húzás napja) közvetlenül hozzánk beküldeni.

Rendelőlevél kivágandó.

TÖRÖK A. és Tsa uraknak

Budapest,
 Váci-körut 4/A.

Kérem nekem.....eredeti 1. osztályu osztály sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeg: | utánveendő
 | mellékelve
frt | postautalvánnyal
 | küldetik.
 (A mely rovat szükségtelen, törölnöd.)

Pontos cím

Török A. és Tsa a m. kir. szab. osztály-sorsjáték főelárusítói
 Budapest, V., Váci-körut 4/A.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

KIADÁS.

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. Elemi biztosítási ág (1897.)

BEVÉTEL.

	korona	fil.	korona	fil.		korona	fil.	korona	fil.
I. Kárfizetések (a kárfelvételi költségekkel együtt):					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	6327090	40			1. Díjtartalék, levonva a viszontbiztosítók részét	6630122	78		
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	2943376	18	9270466	58	2. Tőkésített nyereségtartalék	2625000	88		
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térítvényeit):					3. Értékpapírok árfolyamtartaléka	2071320	88	1140643	66
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)					4. Kétes követelések tartaléka	80000			
2. Jutalékok	1742037	30			II. Független károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét):				
3. Folyó igazgatási költségek	1752081	16	3404118	46	1. Tűzbiztosítás	814827	48		
4. Adók és illetékek			1045746	70	2. Szállítmánybiztosítás	805875	96	1621705	44
III. Leírások és egyéb kiadások:					3. Jégbiztosítás	1002			
1. Leírások kétes követésekre	6823	18			III. Díjbevétel (levonva a törlesztéseket):				
2. Egyéb kiadások: Járulékok és kamat a hivatalkók ellátási pénztárába	151820	32	158643	50	1. Tűzbiztosítás	Kor. 17,168,485-26			
IV. Tartalék függő káro-ra:					le: viszontbiztosítás	6,947,174-78		10221310	48
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	931473	18			2. Szállítványbiztosítás	Kor. 7,729,462-22			
2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbizt. részét	1331830				le: viszontbiztosítás	4,107,081-54		3622580	68
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	988		2264291	18	IV. A tőkebefektetések hozadéka:				
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					1. Készen- és leszámítolási kamat, továbbá hitelintézeteknél és lakarekpenztáraknál eszközölt betétek kamata	80328	70		
1. Díjtartalék	6136673	26			2. Értékpapírok kamata	376046	56		
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét					3. Ingatlanok tiszta hozadéka	162720	80	550906	06
b) Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	836591	78			V. Egyéb bevételek:				
2. Tőkésített nyereségtartalék	6973265	04			1. Kötvényilletékek				
3. Értékpapírok árfolyamtartaléka	2625000				a) Tűzbiztosítás	112084	28	1161832	44
4. Kétes követelések tartaléka	2418355	52	12096720	56	b) Szállítványbiztosítás	41748	16	347134	64
	80000		609916	42	2. Könyvszerű árfolyam nyereség értékpapírokon				
VI. Évi üzleti nyereség			2893903	40					
Összesen					Összesen			2893903	40

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási ág. (1897.)

	korona	fil.	korona	fil.		korona	fil.	korona	fil.
I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése:					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Halálesre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	5246362	32			1. Díjtartalék (levonva a viszontbiztosítók részét)	9575878	98		
2. Elelési esetire szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	1116774	98			2. Díjtartalék	4013641	76		
3. Járadékfizetések	296945	36	6050682	66	3. Külön tartalék a kamattal esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	240900			
II. Fizetések visszavásárolt kötvényekért, levonva a viszontbiztosítók részét:					4. Tőkésített nyereség-tartalék	2625000			
III. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térítvényeit):					5. Értékpapírok árfolyamtartaléka és kiegészítő tartalék	5626888	40		
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)					6. Kétes követelések tartaléka	80000			
2. Szervezési költségek (lesztve)	112,805	26			7. A biztosítottak osztályaikéja	1693819	68	107855228	82
3. Folyó igazgatási ügyek	1257111	78			II. Független károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét):				
4. Bobajtsi jutalékok	397057	34			III. Díjbevétel				
5. Orvosi költségek	143859	70	2919435	08	1. Halál esetére szóló és vegyes biztosítások	15,882,870-08			
6. Adók és illetékek			313154	10	levonva a viszontbiztosítási díjat	7,88,699-84		15134170	24
V. Leírások és egyéb kiadások: Leírások kétes követésekre és ingatlanra					2. Elelési biztosítások	944,658-62			
					levonva a viszontbiztosítási díjat	8,556-56		955712	06
VI. Független károk tartaléka:					3. Járadékfizetések	455196	70	16525079	
1. Halálesre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	832426	10			IV. A tőkeberuházások hozadéka:				
2. Elelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	337252	02			1. Készen- és leszámítolási kamatok, valamint a hitelintézeteknél és lakarekpenztáraknál levő betétek kamatai	25603	38		
3. Járadékfizetések	11427	34	1181205	46	2. Kötvényekre adott kölcsönök kamatai	537488	76		
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					3. Jelzálogkölcsönök kamatai	290798	80		
1. Díjtartalék					4. Értékpapírok kamatai	3488074	54		
a) Haláles, szóló és vegy. bizt. lev. a viszontbizt. részét	Kor. 89,013,234-70				5. Ingatlanok tiszta hozadéka	589557	20	4038422	68
b) Elelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	9,245,211-18				V. Egyéb bevételek:				
c) Járadékfizetések	3,022,008-66		101280454	54	1. Kötvényilletékek	297542	02		
2. Díjtartalék					2. Könyvszerű árfolyamnyereség értékpapírokon	1200565	52	1563107	54
a) Haláles, szóló és vegy. bizt. lev. a viszontbizt. részét	Kor. 4,109,032-22								
b) Elelési biztosítások, lev. a viszontbiztosítók részét	265,930-34		4374962	56	Összesen			101802638	64
3. Külön tartalék a kamattal esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	400000								
4. Tőkésített nyereség-tartalék	2625000								
5. Értékpapírok árfolyamtartaléka és kiegészítő tartalék	6806453	92							
6. Kétes követelések tartaléka	80000								
7. A biztosítottak osztályaikéja	1385764	54	117042635	56					
VIII. Évi üzleti nyereség									
Összesen			131894633	64	Összesen			131894633	64

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1897 december 31-én.

Folyó szám	A tétel neve	A		B		ÖSSZESEN		Folyó szám	A tétel neve	A		B		ÖSSZESEN	
		korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.			korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
1	A részvényesek adóselevei a tőke be nem fizetett részéről	567 000		3675 000		72500 000		1	Alapitka	52 0000		5250000		10500000	
2	Ingatlan birtok							2	Tőkésített nyereségtartalék	2625 000		2625000		5250000	
	a) Városi ingatlanok			13150 000		131 000		3	a) Tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	241 455	52	5394453	92	7754639	41
3	Építés alatt álló intézeti ház Milanóban	2313200		9731 2	86	97312 2	86	b) Kiegészítő tartalék			1560000		1560000		
4	Kétesítők a társaság életbiztosítási kötvényeire			12499 95	64	1249995 64		4	Tartalék a kétes követelések fedezésére	80000		80000		160 000	
5	Kamatkozó jelzáloglag biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra			6873773	28	6873773	28	5	a) Díjtartalék folyó biztosításokra az A mérlegben	6973265	04			6973265	04
6	Kölcsönök értékpapírokra	568842	06			568842	06		b) Díjtartalék folyó biztosításokra a B mérlegben			101280454	54	101280454	54
7	Alam- és más értékpapírok	8983418	28	8460888	46	9359224	74		c) Külön alap a kamattal esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére			4374962	56	4374962	56
8	Folyó kamatok	248005	21	533412	46	781718	70		d) Tartalék független levő tartalékokra az A mérlegben			400000		400000	
9	Változó a társaságban	811139	70			811139	70		e) Tartalék független levő tartalékokra az A mérlegben						
10	Rendelkezésre álló pénzek hitelintézeteknél és lakarekpenztáraknál											2264291	38		
11	Készpénzeslet az intézet igazgatóságánál és fiókjánál	3985649	90	1759 7	36	465607	26					1181205	46	1181205	46
12	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	85289	76	61721	98	914561	74							2264291	38
13	Maradvány az intézet fiókjainak számláiból	743359	78	48123	49	791483	18							1181205	46
14	Maradvány az A mérleg folyó számlájából	295199	78	490748	06	348898	84							1181205	46
15	Adósság különböző címek alatt	9123	61	531 7	84	261618	03								
16	a) Letétkezesség és biztosítók gyanánt	331164	04	4587 68	08	7899032	12								
	b) Letét Goldschmidt alapítvány	6000				6000									
	c) Besso József alapítvány	12000				12000									
	d) Calabi R. alapítvány	6000				6000									
17	Butorzat és vasszekrények a társaság összes hivatalaiban, csebtáblák, papir- és nyomtatvány az összes raktárakban														
18	Előlegezett jutalékok és szervezési költségek														
	Összesen	29606544	18	129999605	46	1 9606449	64								
	Az 1897. decz. 31-én a jövő évekre érvényben maradó díjkötelezvények értéke														

Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Dr. Levi J., Gróf Papadopoli Miklós, Romanin-Jacur Manó, Segré V., Vivante Fortunato, Hegedüs Sándor, igazgatótanácsos.

A os kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben.

A vezértitkár: Richetti Odón.

Magyarországi vezérigazgatók: Reinhard, Poór.

Az intézet hivatalos helyiségei: Budapest, Dorottya-utca 10 szám alatt az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főigazgatóknál kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállítvány és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali, az Első o. ált. baleset ellen biztosító társaság és baleset elleni biztosítások díjak mellett fogadtatnak el.

Az ipolysági főigazgatók: Winter Sándor és fiai.

Nyomatott NEUMANN JAKAB gyorsajtóján Ipolyságon.